

معماری کویر

همایش علمی منطقه‌ای - فروردین ۱۳۸۵

دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردستان

مصالح و معماری کویر

رویکردی نوین به روشهای بهره‌گیری از خاک در معماری کویر

محسن وفامهر

دانشجوی دکتری معماری دانشگاه علم و صنعت ایران

عضو هیئت علمی دانشکده معماری و شهر سازی دانشگاه علم و صنعت ایران

Dr.vafamehr@gmail.com - 0912 - 115 94 70

عباسعلی شاهرودی

دانشجوی دکتری معماری دانشگاه علم و صنعت ایران

عضو هیئت علمی دانشکده هنر و معماری دانشگاه مازندران

aashahroudi@yahoo.com - 0912 - 345 0 865

محمد رضا صابری

دانشجوی کارشناسی مهندسی عمران دانشگاه صنعتی امیر کبیر (پلی تکنیک تهران)

09122543228

رویکردی نوین به روشهای بهره‌گیری از خاک در معماری کویر

محسن وفامهر * عباسعلی شاهرودی ** محمد رضا صابری ***

واژگان کلیدی: کویر، معماری، خاک، ساختمان‌سازی، سنتی، مدرن، روشها

چکیده:

این مقاله سعی دارد تا به پژوهش و بررسی مراحل تکوین و تحول خاک در چارچوب ساختمان‌سازی مدرن و سنتی در کویر بپردازد.

سنت ساختمان‌سازی یک فرآیند پویا است و سازندگان سعی دارند آگاهانه، ولی آرام، روش‌ها و اشکال خود را توسعه داده و متحول سازند. چرا که اگر ساختمان‌های جدید با مواد مدرن بنا شوند بیشتر مورد پذیرش قرار می‌گیرند. البته نباید از یافتن راه حل‌های ابداعی برای به‌کارگیری مصالح سنتی چون خاک، سنگ، سفال و ... در جای مناسب تردید کرد. استفاده از خاک کویر جهت خانه‌سازی نه تنها در دنیا، بلکه در تاریخ کشور ما ایران، از قدیم مرسوم بوده و به ارزش و اهمیت آن در ساختمان‌سازی پی‌برده بودند. اما هم‌اکنون مردم به فضاهای دیگر از جمله ساختمان‌های فلزی و بتنی عادت کرده‌اند و مطابق روند روز، آنچه را که آسانتر به‌دست می‌آید دنبال می‌کنند. متخصصین و مردم عادی تقریباً همگی با فضاهای انسانی و زیبایی آن غریبه شده‌اند که البته اگر دوباره این فضاها را لمس کنند دل‌باخته آن خواهند شد. اما در جواب این سوال که چرا «خاک در کویر» به عنوان یک عنصر ارزشمند در ساختمان‌سازی به‌کار می‌رود به قابلیت‌های متعدد خاک برمی‌گردد که در این مقاله ضمن ارائه روشهای ابداعی به آنها خواهیم پرداخت.

مقدمه:

دانشمندان مختلف در اقصی نقاط دنیا روی خاک تحقیق کرده و به نتایجی جهت استفاده از آن به‌عنوان ماده ساختمانی رسیده‌اند. در سطح جهانی برآورد می‌شود که یک سوم جمعیت دنیا در خانه‌هایی زندگی می‌کنند که به روش ساختمان‌سازی با خاک تولید شده‌اند. در انگلیس، اسکاتلند، ایران، یمن و ... میراثی غنی از ساختمان‌های خاکی وجود دارد.

* دانشجوی دکتری معماری دانشگاه علم و صنعت ایران - عضو هیئت علمی دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه علم و صنعت ایران

تهران - میدان رسالت - خیابان هنگام - خیابان دانشگاه علم و صنعت ایران

Dr.vafamehr@gmail.com - 0912 - 115 94 70

** دانشجوی دکتری معماری دانشگاه علم و صنعت ایران - عضو هیئت علمی دانشکده هنر و معماری دانشگاه مازندران

aashahroudi@yahoo.com - 0912 - 345 0 865

*** دانشجوی کارشناسی مهندسی عمران دانشگاه صنعتی امیرکبیر (پلی تکنیک تهران) - Mobile : 09122543228